

kaj v muziki izverstna gospodičina, ki je tudi sama dobra pevka, o pesmah III. šestke pravi: „Lepa lastnost Vilharjevih pesem je, da so proste in lahke za petje, čeravno bi ne bilo napačno, ako bi take, ki so bolj za petje v dvoranah namenjene, nekako bolj umetno zapletene bile. Kraljica vseh pesem te šestke je „Planinarca“; to je prava narodna pesem in že sama dnarja vredna, ki ga cela ta zberka veljá. Najlepše druge po mojem mnenju pa so še: „Na jezeru“, ki prav v serce sega, „Na goro“ in pa „Zvonček“, kaj mična pesmica.“

Zastavica zgodovinska.

Dvigujem z morja se — izredne stavbe čud,
Sprostirat se po njem — ko velikansk labud;
Kupčijski svet že davno in daljno me pozná,
Moj meč tamnil že svit je „polomeseca“.
Zdaj pa če vzet' dvoglavnem' orlu me kraljič!?
Al orel v bran zroči me žensu môm', k' je tič
Sprejet' dostojno — oskubsti derznega kraljiča.
Poznate braveci mene? — varha? — ropariča?

Balantinov.

Dopisi.

Na Dunaji 16. sušca. H. B. — Kaže se, da čeravno so se nekteri veliko naučili in zmodrili, jih je še zmiraj dosti, ki nič ne znajo, nič ne razumejo ustavnega življenja, ki nič ne cenijo dobrot po njem podeljenih, ampak ki spet po družih potih v staro kolobocijo zategniti po vsi sili si prizadevajo. Žalibože! da je tacih izgledov še tukaj v poglavitnem mestu dosti! Čakajo nas tedaj še hudi hudi boji, da bodo besede iz papirja tudi zares v življenje speljane, da bo vsak narod dobil, kar mu gré po božjih in človeških postavah, temveč po ustavi in omiki današnjega veka. Kako pomankljive zaumene in dozdevanja ima še večina o svobodi in narodnosti in o razmerah deželnih in občnoderžavnih! Enim je svoboda vse, narodnost pa nič; drugim država čez vse in posamesne dežele se morajo v nji raztopiti, tedaj z malim razločkom vse tisto, kar je bilo popred. Vse pa je postalo, kakor Nemeč pravi, čez noč, ali kakor mi Slovenci pravimo, na vrat na nos liberal, tudi najterdneji stebri Bahovega in družih enacih sistemov; vsi se kot liberalna sterd ponujajo volivcom za poslance v deželni zbor in prestajajo zdaj najhujšo politično spoved. To je veliko čudo, ker kaže veliko breznačajnost in spremenljivost ljudi, ki plajšče po vetru obračajo, da je kaj. Najbolj sumljivi pa se nam zdé tako imenovani nemški liberalci, ki jih je menda povsod dosti, največ pa tu na Dunaji, ki se še nič naučili niso, pa so tudi vse pozabili. Znano je, kaj so nameravali v Frankobrodu — žalostnega spomina! — in kaj zdaj spet bolj tiho ali glasno govore in kako ustavno svobodo razumevajo.

(Konec prihod.)

Iz Karlovca 12. sušca. ** Tretji zvezek zanimivih „občih poslovnih novinah“, ki izhajajo pri nas, ima zraven drugih praktičnih sestavkov en spis o beračenju po Horvaškem, ki priporoča, da naj se pravi siromaki domá hranijo, lenúhom pa da se po sklepu vseh srenj ali občn nič več ne dava; ker to, kakor reči zdaj (ne samo na Horvaškem) stoje, nima drugih dosledkov kot le dangubo in lenost. — Drugi sestavek pa govori o „zaslugah za narod in o nagradah naroda“, ter dokazuje, da narod, ki štuje in slavi velike svoje može, samemu sebi največ koristi; pa v naravi človeški je vendar, da večidel ne gola slava in prazne besede, ampak „samo dobro premišljeni interesi“ velike dela na svitlo vodijo; in v tem, da so Engleži najpametnejši, ker oni svoje ljudi znanstvene, ki trudé se za srečo svojega naroda, pronočujejo, kakor tudi vojnike in druge zaslužence povzdigujejo med plemstvo (žlahtnike) ter jim tudi sredstev dajajo, da morejo brez težkih skerbí dalje poganjati se za blagor svojega naroda. — Čeravno smo mi

Jugoslaveni in posebno Slovenci na tem, da se nam ka takega izpolniti ne more, ker svet ne gré po naših, ampak po ptujih glavah, vendar zamoremo saj nekaj storiti, to je, zvananje spoštovanje izkazovati svojim dobrotnikom, svojim rodoljubnim pisavcom. Temu namenu vstreči, bo izdal gosp. vrednik omenjenega lista zberko slik ali podob za narod jugoslavenskih zaslužnih 18 mož. Ti možje so: Bleiweis, Bogović, Daničić, Demeter, Gaj, Vuk Stefanović, J. Kukuljević, Antou Mažuranić, Ivan Mažuranić, Miklošić, Pučić Orsat, Preradović, Rački, Stoops, Šulek, Trnski, Utješenić, Vukotinović; vsi so spisavci, in večidel pesniki. Podobe bodo narejene po najboljših umetnikih na Dunaji v največji obliki (Royal-Format) na kinežkem papirju; vsaki mesec bote se na svitlo izdajale po dve podobi. Predbrojenje (naročilo) terpi do 10. aprila; moreš se pa podpisati za vseh 18 podob po 2 gold.; zraven podpisa imaš položiti polovico, polovico pa, ko boš 8 podob imel že v rokah. Vender se more na posebno željo v ti predplati kaj olajšati. Kdor se želi samo za edine podobe podpisati, bo jih dobil po 2 gold. 50 nov. kr. Samo naročniki bodo jih dobivali, ker v trgovini se ne bodo prodajale. Kdor se podpiše za vse podobe, bo dobil brezplačno kujižico s kratkimi životopisi teh mož. Izdavanje takih podob pa še bo dalje šlo, in kdor bo vse te podobe vzel, bo h koncu dobil lepo izdelano podobo Štrosmajer-ovo, ki se bo v štacunah prodavala po 4 gold. Nadjamo se, da bojo domoljubi nekoliko premožni z radostjo segli po teh gotovo krasno napravljenih spominkih! V pozivu pravi slavni izdajatelj te zbirke, naj se dnar za naročilo njeno pošlje franko v Karlovec (Karlstadt in Kroatien) pod naslovom: Abel Lukšić, izdajatelj „Občih poslovnih novin“, in naj se naznani ime in značaj naročnika, stanovanje in poslednja pošta.

Iz Karlovca. (Odperto pisemce svojim rojakom). Od več strani svoje drage krajske domovine sem prejel pisma, ki me iz dežele vabijo, da bi se volitev za naš prihodnji deželni zbor udeležil. Ker ne morem na vse prejete pisma pojedino odgovoriti, očitujem s tem jasno, da meni sedaj nikakor ni mogoče, za tako veliko čast prositi ali pa pri volitvah za odbor udeležeti se. Opominjam pa pri tej priložnosti vse drage domorodce in rodoljube, naj si na vso moč prizadevajo, take može za poslance izbrati si, kateri za krepak obstoj našega lepega carstva, za zdravi napredek naše drage domovine iskreno uneti so, ker le po tem takem imamo upati, da bodemo vse nadloge, ktere nas še pričakujejo, z združeno močjo odvernili. Jez pa kakor cesarsk uradnik hočem za naprej po svojem geslu: „Avstrija čez vse“ pošteno na korist vsemu delati, naj bodem zunaj doma ali v dragi svoji domovini.

V Karlovcu 6. marca 1861.

Leop. Mart. Krajnc,

c. k. kot. ureda in sodništva aktuar.

Iz Haloz na Štaj. 10. sušca. Tudi po naših krajih so se na novo volili srenjski župani, svetovavci in odborniki po občinah. Volivni način po postavi od leta 1849 bi bil ustaven, samo preveč pisanja davlje, kar je pri nas stara navada, tedaj menda zgodovinsko pravo? Pa naj bo to; al drugo je, kar šče vselej tamo meri, kamor vse preteklih 10 let. Vsi spisi so bili neslovenski, vse razklade, če bi jim smel to ime dati, z nemškim imenstvom ter zmes s kako slovensko besedico v napačni skladnji, predstojnikova prisega nemška, indi tudi slovenska, česar okrajni vradnik ni znal brati, in je mogel kdo drug namesto njega; za svetovavce je prestava na desni strani. Šče bolje me je bolelo, ko sem zvedil, da se je gosp. uradniku na Ptuji žandarstvo ponujalo; vendar se je, poznaje jagneta Haložane, za tako spremstvo zahvalil. Vemo žalibog tudi, da je v nektere srenje na pr. v Čirkovce neslovenskega vradnika res orožnik sprevaljal, ter puško navzoč volivcov nabijal, ker so terjali slovenskega uradnika, ki bi jim bil tolmačil in vodil volitvo;